

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ**

НАКАЗ

07. 07. 2023

Харків

№ 150

Про введення в дію рішення
Вченої ради університету

Відповідно до ст. 36 Закону України «Про вищу освіту» та протоколу
№ 8 засідання Вченої ради університету від 06 липня 2023 року,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та ввести в дію рішення Вченої ради університету з питання «Про затвердження Положення про організацію освітнього процесу щодо вибіркової складової освітніх програм у Харківському національному університеті радіоелектроніки».
2. Затвердити та ввести в дію Положення про організацію освітнього процесу щодо вибіркової складової освітніх програм у Харківському національному університеті радіоелектроніки (додається).
3. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

В.о. ректора

Ігор РУБАН

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ХНУРЕ

від 07.07.2023 № 150

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЩОДО
ВИБІРКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У
ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ**

м. Харків

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення визначає порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти (далі – здобувачі) дисциплін за вибором (далі – положення) у Харківському національному університеті радіоелектроніки (далі – університет або ХНУРЕ) та містить основні вимоги щодо здійснення здобувачами вищої освіти права вільного вибору навчальних дисциплін. Положення розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статуту університету, Положення про організацію освітнього процесу ХНУРЕ.

1.2 Вибіркові освітні компоненти – це освітні компоненти (дисципліни навчального плану), які пропонуються закладом вищої освіти для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів особи відповідно до вимог освітньої програми, спеціальності, потреб суспільства, ефективного використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних потреб тощо.

1.3 Обсяг освітніх компонент, які здобувач вищої освіти обирає самостійно, становить не менше 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС відповідної освітньої програми.

1.4 За погодженням з деканом факультету (директором центру, завідувачем відділу аспірантури та докторантури) здобувачі мають право вибирати освітні компоненти, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти та інших освітніх програм, а також із загальноуніверситетського каталогу вибіркових дисциплін (за умови виконання здобувачем відповідних вимог щодо вивчення обраної дисципліни та вимог освітньої програми, на якій навчається здобувач).

Завдяки вільному вибору освітніх компонент здобувач може:

- побудувати індивідуальну траєкторію навчання;
- ознайомитися з сучасним рівнем наукових досліджень у відповідній галузі знань;
- поглибити професійну підготовку в межах обраної освітньої програми;
- здобути додаткові результати навчання тощо.

1.5 Вибір освітніх компонент здобувач здійснює при формуванні індивідуального навчального плану.

1.6 Вибіркові освітні компоненти професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за освітньою програмою та визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності здобувача та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження нових освітніх програм у межах базової спеціальності з метою формування компетентностей здобувача відповідно до вимог ринку праці.

1.7 До вибіркової частини індивідуального навчального плану можуть бути включені дисципліни, які здобувач – учасник програми академічної мобільності обирає у навчальному закладі – партнері, якщо це визначено в договорі про академічну мобільність між закладами – партнерами та за умови документального підтвердження вивчення цих дисциплін.

2 ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР ДИСЦИПЛІН

2.1 Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вибіркова частина освітньо-професійної програми становить не менше ніж 60 кредитів ЄКТС.

2.2 Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти вибіркова частина становить:

– за освітньо-професійною програмою (із загальним обсягом 90 кредитів) не менше ніж 23 кредити ЄКТС;

– за освітньо-науковою програмою не менше ніж 30 кредитів ЄКТС;

2.3 Для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти вибіркова частина становить не менше ніж 8 кредитів ЄКТС.

2.4 В університеті визначено наступні загальні рекомендації до формування вибіркової частини освітніх програм для вільного вибору освітніх компонент здобувачами:

2.4.1 Вибіркова частина освітньої програми для першого (бакалаврського) або другого (магістерського) рівнів вищої освіти включає гуманітарні та соціально-економічні дисципліни та дисципліни професійної та практичної підготовки, вибіркові дисципліни професійної та практичної підготовки за освітньою програмою, а для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти дисципліни зі спеціальності загального каталогу вибіркових дисциплін університету.

2.4.2 Обсяг кредитів вибіркових освітніх компонент підготовки здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти складає:

– гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти загального каталогу вибіркових дисциплін університету - не менше 6 кредитів ЄКТС;

– освітні компоненти професійної та практичної підготовки загального каталогу вибіркових дисциплін університету - не менше 3 кредитів ЄКТС;

– освітні компоненти професійної та практичної підготовки за освітньою програмою - не більше 51 кредиту ЄКТС;

2.4.3 Обсяг кредитів вибіркових освітніх компонент підготовки здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти складає:

– гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти загального каталогу вибіркових дисциплін університету - не менше 3 кредитів ЄКТС;

– освітні компоненти професійної та практичної підготовки загального каталогу вибіркових дисциплін університету - не менше 3 кредитів ЄКТС;

– освітні компоненти професійної та практичної підготовки за освітньою програмою - не більше 17 кредитів ЄКТС (термін навчання 1 рік 4 місяці), або не більше 24 кредити ЄКТС (термін навчання 1 рік 9 місяців).

2.4.4 Обсяг кредитів вибіркових освітніх компонент підготовки здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти складають дисципліни зі спеціальності загального каталогу вибіркових дисциплін університету в обсязі не менше 8 кредитів ЄКТС.

2.5 Обсяг однієї вибіркової освітньої компоненти повинен становити не менше 3 кредитів ЄКТС.

2.6 Форма контролю вибіркової освітньої компоненти рекомендовано залік.

2.7 Вивчення вибірових освітніх компонент для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розпочинається, як правило, з 3 навчального семестру, для здобувачів другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти – з 2 навчального семестру.

2.8 Навчальні групи для вивчення вибірових освітніх компонент формуються, якщо її обрали не менше 15 осіб для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та не менше 10 осіб для другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти.

3 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ

3.1 Викладання вибірових освітніх компонент можуть здійснювати всі кафедри університету за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності кафедри задовольнити потреби здобувачів для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними освітніми програмами.

3.2 Вибіркові гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти загального каталогу вибірових дисциплін університету пропонують кафедри загальноосвітньої підготовки. Ці дисципліни спрямовані на формування знань та вмінь (SoftSkills) для набуття загальних компетентностей. Вибіркові дисципліни циклу професійної та практичної підготовки загального каталогу вибірових дисциплін університету пропонують кафедри університету. Ці дисципліни спрямовані на набуття фахових (спеціальних) компетентностей. Перелік цих дисциплін розглядається профільною секцією навчально-методичної ради університету.

3.3 Загальний каталог вибірових дисциплін університету затверджується науково-методичною радою університету.

3.4 Загальний каталог вибірових дисциплін та вимоги до вивчення дисциплін (за потреби) розміщуються на офіційному сайті університету (як правило до 01 березня) на наступний навчальний рік.

3.5 Випускові кафедри в межах освітньої програми та навчального плану підготовки здобувачів формують цикл професійної підготовки, який містить перелік вибірових компонент освітньої програми, які, як правило, стосуються підготовки здобувачів за освітньою програмою та відповідають запитам підприємств-роботодавців.

3.6 Формування навчально-методичних матеріалів і комплексів з вибірових освітніх компонент освітньої програми здійснюють відповідні кафедри університету.

3.7 На кожну вибірку компоненту відповідною кафедрою складається силабус, який розміщується на кафедральній сторінці сайту університету, в електронному каталозі наукової бібліотеки університету та в загальному каталозі вибірових дисциплін на сайті університету.

3.8 Кафедрою для здобувачів можуть бути встановлені вимоги до вивчення вибірових освітніх компонент, які повинні бути зазначені в силабусах, а саме:

- рейтинг здобувача (мінімальне значення рейтингової оцінки за результатами попереднього навчання здобувача);

- необхідний перелік попередньо вивчених здобувачем обов'язкових та вибірових освітніх компонент за певною освітньою програмою;

- рівень володіння здобувачем потрібних базових знань для засвоєння певного матеріалу;

- обмеження на максимальну кількість здобувачів за дисципліною;

- інші вимоги, пов'язані з особливістю вивчення дисципліни.

Дані вимоги кафедра обов'язково має довести до відома деканатів (центрів, відділу аспірантури та докторантури), до початку процедури вибору.

3.9 Для забезпечення відповідності структурно-логічній схемі освіти за освітньою програмою, випускова кафедра може формувати та пропонувати здобувачам послідовне вивчення ланцюгу декількох вибірових дисциплін.

3.10 Механізм реалізації права здобувачів на вибір освітніх компонент освітньої програми (навчальних дисциплін) у визначеній кількості кредитів ЄКТС із запропонованого переліку здійснюється за допомогою формування індивідуальних навчальних планів (залікових книжок) здобувачів.

3.11 Обрані здобувачем вищої освіти вибірові освітні компоненти освітньої програми мають бути внесені в індивідуальний навчальний план та є обов'язковими для вивчення.

3.12 В разі переведення здобувача з однієї освітньої програми на іншу вибірові освітні компоненти відповідно до особисто визначеної траєкторії навчання (навчальні дисципліни) зараховуються як частина вивчених вибірових освітніх компонент.

4 ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ВИБІРКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1 Процедуру вибору організовує деканат (ННЦЗФН, ЦНСІМ, ЦПО (далі – центр), відділ аспірантури та докторантури), як правило, шляхом онлайн опитування здобувачів, узагальнення результатів по факультету (центру, відділу аспірантури та докторантури) спільно з навчальним відділом.

4.2 Деканати (центри, відділ аспірантури та докторантури) (як правило до 10 березня) здійснюють ознайомлення здобувачів з силабусами вибірових освітніх компонент, а також вимогами щодо вивчення здобувачами вибірових дисциплін.

4.3 Процедура обрання вибірових дисциплін освітніх програм для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та 2 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти:

4.3.1 Здобувачі (як правило до 10 березня) здійснюють вибір дисциплін з переліку вибірових дисциплін освітньої програми та загального каталогу вибірових дисциплін університету шляхом формування індивідуального переліку. Процес вибору контролюється кураторами груп для забезпечення участі всіх здобувачів у процедурі вибору. Дані про вибір здобувачів опрацьовує деканат (центр).

4.3.2 Якщо здобувач у зазначені терміни не обрав для вивчення вибірові дисципліни з наданого переліку, та/або не сповістив деканат про зроблений вибір, деканат факультету за погодженням із завідувачем випускової кафедри приймає рішення щодо запису здобувача до певної навчальної групи для вивчення вибірових освітніх компонент освітньої програми.

4.3.3 Деканат (центр) опрацьовує дані щодо вибору здобувачів дисциплін із загального каталогу вибірових дисциплін університету та вносить їх у загальну таблицю (як правило до 15 березня). Загальна таблиця створюється навчальним відділом, деканатам надається право на її редагування. Якщо дисципліну із загального каталогу обрало менш ніж 15 осіб в університеті, то відповідними деканатами здобувачам пропонується переобрати дисципліну (як правило до 20 березня). В разі перевищення встановленого обмеження на максимальну кількість здобувачів за дисципліною, остаточне рішення приймає кафедра, що пропонує цю дисципліну, та інформує відповідні деканати (центри, відділ аспірантури та докторантури), які, в свою чергу, мають повідомити про це здобувачів і організувати їх повторний вибір.

4.3.4 Деканат (центр) (як правило до 1 квітня) передає до навчального відділу узагальнену інформацію щодо чисельності здобувачів, які обрали відповідну вибірову дисципліну в кожній академічній групі та вносить її до робочих навчальних планів.

4.4 Процедура обрання вибірових дисциплін освітніх програм для 1 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти:

4.4.1 Здобувачі (як правило до 20 вересня) здійснюють вибір дисциплін з переліку вибірових дисциплін освітньої програми та загального каталогу вибірових дисциплін університету шляхом формування індивідуального переліку. Процес вибору контролюється кураторами груп для забезпечення участі всіх здобувачів у процедурі вибору. Дані про вибір здобувачів опрацьовує деканат (центр).

4.4.2 Якщо здобувач у зазначені терміни не обрав для вивчення вибірові дисципліни з наданого переліку, та/або не сповістив деканат про зроблений вибір, деканат факультету за погодженням із завідувачем випускової кафедри приймає рішення щодо запису здобувача до певної навчальної групи для вивчення вибірових освітніх компонент освітньої програми.

4.4.3 Деканат (центр) опрацьовує дані щодо вибору здобувачів дисциплін із загального каталогу вибірових дисциплін університету та вносить їх у

загальну таблицю (як правило до 25 вересня). Загальна таблиця створюється навчальним відділом, деканатам надається право на її редагування. Якщо якусь із дисциплін загального каталогу обрало менш ніж 10 осіб, то здобувачам пропонується переобрати дисципліну (як правило до 30 вересня). В разі перевищення встановленого обмеження на максимальну кількість здобувачів за дисципліною, остаточне рішення приймає кафедра, що пропонує цю дисципліну, та інформує відповідні деканати (центри), які, в свою чергу, мають повідомити про це здобувачів і організувати їх повторний вибір.

4.4.4 Деканат (центр) (як правило до 5 жовтня) передає до навчального відділу узагальнену інформацію щодо чисельності здобувачів, які обрали відповідну вибірккову дисципліну в кожній академічній групі. За потреби, вносяться зміни у робочі навчальні плани або надається додаток до робочого навчального плану з переліком додатково обраних дисциплін.

4.5. Для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти обрання вибірккових дисциплін освітніх програм здійснюється наступним чином. Відділ аспірантури та докторантури протягом 5 днів після зарахування на навчання аспірантів (як правило до 5 жовтня), організовує роботу з формування списків навчальних груп для вивчення певних вибірккових дисциплін та передає до навчального відділу узагальнену інформацію щодо чисельності здобувачів вищої освіти в навчальних групах разом з робочими навчальними планами, в яких відображено перелік академічних груп, здобувачі яких обрали відповідну вибірккову дисципліну, та чисельність здобувачів вищої освіти академічної групи, які будуть її вивчати.

Лист-погодження
членів робочої комісії, утвореної розпорядженням ХНУРЕ від 29.05.2023
№ 97Р «Про створення комісії для розробки Положення про організацію
освітнього процесу щодо вибіркової складової освітніх програм»

Голова робочої комісії

Ігор МАГДАЛІНА

Члени робочої комісії:

Аліна МІХНОВА

Олександр ФИЛИПЕНКО

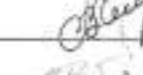
Андрій ФРОЛОВ

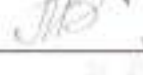
Іван МИЛЮТЧЕНКО

Валентина КИРІЙ

Галина МАЙСТРЕНКО

Олег ЗОЛОТУХІН

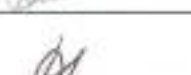
Інна ФІЛІППЕНКО

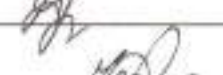
Олена ТОКАРСВА

Діана РУДЕНКО

Дарія ЧЕБОТАРЬОВА

Олександр ГАЛАТ

Денис ГОРЕЛОВ

ПОГОДЖЕНО:

Начальник юридичного відділу

Даніл ЧУЛКОВ